

Svar på skriftligt spörsmål om jämställdhet vid utnämmandet av THL:s arbetsgrupp för utarbetande av utredningar om barns förhållanden enligt lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 1015/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Petri Honkonen /cent:

Vilka åtgärder ämnar ministern vidta så att man i den offentliga förvaltningen samt i social- och hälsoväsendet bättre beaktar synvinkeln och erfarenheten hos pappor och även mammor som upplever trakasserier i vårdnaden och

hur säkerställer man pappans synvinkel i handläggningen av vårdnad?

Som svar på denna fråga anför jag följande:

Regeringens mål är att lyfta Finland till det ledande landet i jämställdhet. Även vård och vårdnad är viktiga jämställdhetspolitiska teman. Reformen av familjeledigheterna är ett av regeringens stora projekt. Regeringens jämställdhetsprogram 2020–2023 är en del av implementeringen av regeringsprogrammet, och det förenar målen och åtgärderna för statsminister Sanna Marins regering för att främja jämställdhet mellan könen. Social- och hälsovårdsministeriet samordnar arbetet i statsrådet.

Kapitel 3 i jämställdhetsprogrammet behandlar förenandet av arbete och familjeliv samt en jämnare fördelning av vården. I programmet finns för skilsmäso- och vårdnadssituationer bland annat följande åtgärder: moderskaps- och faderskapslagen slås ihop till en föräldralag (ansvarig instans justitieministeriet), åtgärdsförslagen i utredningen om växelvist boende främjas (ansvarig instans justitieministeriet) samt ett jämlikt delat föräldraskap får stöd och barn ges möjlighet att ha två likvärdiga adresser (ansvarig instans finansministeriet). Framgång i alla dessa åtgärder främjar också gemensam vårdnad som beaktar barnets bästa.

Erfarenhetsexpertisen har beaktats bland annat i kvalitetsrekommendationen för barnskyddet (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2020:22). Rekommendationen beskriver att genom att ta med barn och föräldrar i utvecklingen av tjänster, kan anställda och ledningen som ansvarar för tjänsterna bättre förstå verkligheten i arbetet ur kunders perspektiv. Rekommendationen utgår från att kommunerna upprättar en plan för att förstärka delaktigheten hos barn, unga och deras föräldrar samt för att förbättra tjänsterna inom barnskydd, och denna plan kan ingå som en del av välfärdsplanen för barn och unga i enlighet med barnskyddslagen 12 §. Barns, ungas och familjers delaktighet i utvecklingen av tjänster kan förverkligas bland annat med hjälp av verksamheten i expertgrupper, tillfällen för hörande samt utbildning.

Institutet för hälsa och välfärd (THL) har tillsatt en expertgrupp för tiden 1.12.2020–30.9.2021 för att förbereda riksomfattande anvisningar som stöd för utredning av förhållanden enligt lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt. Enligt lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) 4 a § ska både kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera i statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande statliga organ om inte särskilda skäl talar för något annat. Vid begäran om utnämning har THL begärt att parterna beaktar båda könen, men med egna motiveringar utnämnde alla en kvinnlig expert. THL har 21.1.2021 enligt sin strategi och sina värderingar beslutat att komplettera sammansättningen med sex manliga medlemmar.

Helsingfors 8.2.2021

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru